

sole sig mindre generet af, at præstere en noget forhøjet Afgift. Jeg vil nu ikke negte, at det Forslag, som jeg har tilladt mig at stille, er af mindre Bigtighed og Betydning herovre paa Derne end som det er i Jylland; og navnlig i de Egne af Jylland, der ligge affides og langt fra de større Handelsbyer, og hvor Beiene og Communicationsmidlerne i det Hele taget ere ringe og faa. Beboerne i disse Egne af Jylland have meget ofte Banskfeligbed ved at affatte deres Korn til nogenlunde ordentlige Priser, og hvad de som oftest have ligesaa stor Banskfeligbed ved, det er, at erholde rede Penge derfor. Disse Banskfeligheder ere ikke saameget tilstede herovre paa Derne. Afsetningen af Landmandens Produkter gaar her lettere fra Haanden og til høiere Priser end i Jylland, i Reglen imod contant Betaling. Det er saaledes af mindre Betydning for Fæstebønderne paa Derne, om de betale deres Afgifter i Korn eller med Penge; men dette er, som sagt, ikke Tilfældet i alle Egne af Jylland, og det er netop paa Grund af Stedforholdene i Jylland, og navnlig for de Egne, der ligge affides og langt fra gode Afsetningssteder, at jeg har troet at maatte fremkomme med dette Forslag. Det har ogsaa faktisk vilst sig i Jylland med Hensyn til Tiendevederlaget, hvor der er indgaaet Tiendeaaccorder, at Dverne have foretrukket at levere Korn i Skjeppen; det forekommer mig, at dette Factum afgiver et temmelig godt Beviis for, at Dverne i Almindelighed foretrække og ansee det for en Lettelse at levere Korn in natura, fremfor Betalingen i Penge. Jeg maa forøvrigt bede vel at lægge Mærke til, at mit Forslag hjemler Hovetbøndernes frie Raadighed til at bestemme dem for enten at levere endeel af deres Afgift i Korn eller om de ville betale den hele Afgift i Penge, og det staaer saaledes til dem selv at vælge, hvad de troe der er dem bedst tjenligt. Som jeg har sagt, er jeg af den Formening, at det Forslag, jeg har stillet, vil være i Hovetbøndernes Interesse; derfor har jeg stillet det, og derfor skal jeg ogsaa tillade mig at anbefale det paa bedste Maade til den ærede Forsamling. Skulde dette mit Endringsforslag ikke blive antaget, da vilde jeg rigtignok meget tilraade, at Thinget

bibeholdt det sidste Punktum af første Affnit i Lovudkastets § 4, det Punktum nemlig, hvor det hedder: „at den aarlige Hovetbønderafgift skal i Reglen ansættes til Penge, men kan dog, naar begge Parter ønske det, ogsaa ansættes til Korn, at betales efter Capitelstarten“. Jeg troer, at man hellere maa blive staaende ved denne Bestemmelse end overgaae til Udvalgets Forslag, der vil at Afgiften under alle Omstændigheder skal ansættes til Penge. Jeg troer, at det ogsaa til en vis Grad kan gjælde her, hvad jeg allerede har tilladt mig at bemærke, at Hovetbønderne ved at betale Afgiften efter Capitelstarten — saafremt de maatte foretrække denne Maade at præstere den paa — vilde have den Fordeel, at Hovetbønderafgiftens Stigen og Falden til en vis Grad rettede sig efter Conjuncturerne, og at de saaledes være mindre udsatte for Indsydelsen af meget daarlige Kornpriser og uheldige Conjuncturer. Jeg skal nu rigtignok ikke nægte, at paa mange Steder i Jylland er Capitelstarten i Almindelighed høiere, navnlig paa Byg, end hvad man til samme Tid kan opnaae for denne Kornsort; men dette har for en stor Deel sin Grund i den Maade, hvorpaa Capitelstarten nu bliver sat, og navnlig deri, at 2° og Gradet Byg sættes under Get; men da Hovetbønderløsningen rimeligviis ikke træder i Kraft, forinden en ønskelig Forandring med Hensyn til en forandret Maade at sætte Capitelstarten paa er fremkommen, saa troer jeg ikke, at denne Omstændighed kan have saa væsentlig Betydning, og at man af den Grund skal forkaste Lovforslagets Bestemmelse.

Formanden: Der er begjært Afslutning af Forhandlingerne af følgende Medlemmer: Jespersen, Frølund, Linnemann, N. Peterfen, Nørgaard, Clausager, Broberg, Hall, Rotwitt, Fenger, Lunde, Tscherning, Bunken, J. C. Drewsen, Spandet og With.

Bed den derpaa foretagne Afstemning blev Afslutningen vedtaget med 50 imod 15 Stemmer.

Man gif derpaa over til Afstemning over Endringsforslagene i følgende Orden og med nedenstaaende Resultat.

1) Nr. 22. Forslag af Udvalget: